

Evropska unija

Kultura u EU: Ujedinjeni u raznolikosti

Sve o Evropi
u EU info centru

Evropsko kulturno nasleđe je zasnovano na raznolikosti na poljima jezika, književnosti, teatra, arhitekture, umetničkih zanata, filma, radija i televizije - da navedemo samo neke od oblasti. Velika kulturna dostignuća tog tipa možda pripadaju određenoj zemlji ili regionu, ali ona takođe predstavljaju zajedničko kulturno nasleđe Evrope. Evropska unija (EU) namerava da očuva i podrži ovu raznolikost i da je učini dostupnom drugima van svojih granica putem umetnosti, plesa, muzike, kulinarstva, ili preko njena 23 zvanična jezika i još mnogo regionalnih i lokalnih jezika. Slogan „Ujedinjeni u raznolikosti“ odnosi se na ovo jedinstveno kulturno bogatstvo EU.

Kulturna agenda Evrope

Kulturna politika EU je osmišljena tako da očuva i unapredi dijalog između različitih kultura. EU aktivno promoviše ove vrednosti putem svojih programa u oblasti kulture. Kulturna politika promoviše raznolikost i interkulturni dijalog i stoga EU podstiče prekograničnu razmenu iskustava na polju kulture. Na primer, umetnici mogu slobodno da se kreću po kontinentu, a umetnička dela mogu lako da se dele sa drugim državama.

Lisabonski ugovor, koji je stupio na snagu 2009. godine, obavezuje EU da u svim aktivnostima uzima u obzir kulturu kako bi se pospešilo poštovanje među kulturama i promovisala raznolikost.

Kultura je ključna komponenta u međunarodnim odnosima Evrope. EU je posvećena tome da kulturne nijanse integrise u odnose Evrope sa partnerskim državama i regionima. To se čini u nadi da će EU tako postati kamen temeljac nove kulturne zajednice, obogaćene širokim spektrom različitih nacionalnih uticaja.

EU okuplja profesionalne i nevladine organizacije, kulturne institucije, evropske mreže i fondacije iz kulturnog sektora radi razmatranja važnih pitanja i saradnje s institucijama EU i državama članicama kako bi se podržalo kreiranje novih politika.

Program Kultura

Početkom devedesetih godina prošlog veka u okviru kulturne politike EU uspostavljen je niz različitih programa. Cilj programa „Kultura“, vrednog 400 miliona evra a koji pokriva period od sedam godina (2007–2013), jeste unapređenje i širenje kulturnog prostora Evrope. Program je na raspolaganju državama članicama, kao i nekim zemljama izvan EU, uključujući Srbiju. Njegova svrha je da unapredi saradnju među evropskim činiocima u oblasti kulture. Koristeći koncept zajedničkog kulturnog nasleđa, program daje mogućnost organizacija iz država učesnica da razviju saradnju, podstičući time stvaranje jakog evropskog identiteta.

IPA u oblasti kulture

Pored programa „Kultura“, srpske kulturne institucije mogu da konkurišu i za sredstva namenjena građanskom društvu u okviru pretprištupnih fondova EU (IPA), kojima upravlja Delegacija EU u Srbiji. U ovom trenutku već devet organizacija koristi donacije ukupne vrednosti 850.000 evra za realizaciju projekata koji se bave važnim pitanjima, poput kulturne inkluzije starijih osoba, etničkih i religijskih manjina i mladih ljudi iz siromašnih zajednica.

Ciljevi programa

Program podstiče:

- međunarodnu pokretljivost ljudi iz kulturnog sektora
- međunarodnu razmenu umetničkih i kulturnih radova i
- interkulturni dijalog i razmenu.

Program ima fleksibilan, interdisciplinarni pristup i usredsređen je na potrebe koje su iskazali sami kulturni akteri tokom javnih konsultacija u sklopu kreiranja programa.

Učesnici

Učesnici u programu 2007 - 2013 su 27 država članica EU, Lihtenštajn, Norveška, Crna Gora, Hrvatska, Island, Makedonija, Turska, Bosna i Hercegovina i Srbija. Organizacije iz Srbije su do sada učestvovale u 32 projekta, u jednom od njih kao koordinator.

Konkurisanje – kako i kada

Kulturne organizacije zainteresovane za konkursiranje za sredstva u okviru programa „Kultura 2007-2013“ treba da se informišu o uslovima konkursanja i rokovima za podnošenje prijava u kalendaru koji je dostupan na adresi:

http://eacea.ec.europa.eu/culture/programme/calendar_en.php

Tačke kulturnog kontakta (TKK) su uspostavljene u većini zemalja koje učestvuju u programu. One su zadužene za promovisanje programa, pružanje pomoći i saveta radi učešća što većeg broja kulturnih aktera u programu, obezbeđenje razmene informacija sa nacionalnim kulturnim institucijama, održavanje kontakta između učesnika u različitim programima EU i za povezivanje s izvorima informacija o ostalim programima EU. Kompletan spisak CCP i više o načinima za pronalaženje partnera možete naći na sledećoj adresi:

http://eacea.ec.europa.eu/culture/tools/ccp_en.php

Tačka kulturnog kontakta u Srbiji

Ministarstvo kulture Republike Srbije

Vlajkovićeva 3, 11000 Beograd, Srbija

Tel: +381/64 666 999 6, 11 3398 548, lok. 156/168

E: office@ccp-serbia.org, W: www.ccp-serbia.org

Ostali programi u oblasti kulture

Evropska prestonica kulture

SVAKO GODINE Evropska komisija bira dva grada koja nose zvanje evropske prestonice kulture. Ti gradovi simbolizuju bogatstvo i raznolikost evropskih kultura i podstiču jačanje veza između evropskih zemalja tako što okupljaju ljudе i neguju pozitivan imidž evropskog građanstva. Maribor (Slovenija) i Gimaraeš (Portugalija) izabrani su za evropske prestonice kulture 2012. Više informacija o ovom temi možete pronaći na:

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc413_en.htm

Europa Nostra

www.europanostra.org

Ovaj program predstavlja „glas kulturne baštine u Evropi“. Bavi se očuvanjem kulturnih pejzaža, promoviše dostignuća na očuvanju baštine i gradi mostove između prošlih, sadašnjih i budućih generacija širom Evrope. Tokom 45-godišnje istorije ovog programa nastala je mreža od preko 400 pridruženih organizacija članica iz cele Evrope.

Članovi iz Srbije su Udruženje za očuvanje graditeljskog nasleđa i ambijenata Beograda i Centar za očuvanje nasleđa Kosova i Metohije (www.mnemosyne.org.rs).

Europa Nostra Srbija

Dušana Radenkovića 5
RS 11000 Belgrade
T: +381 11 2 65 23 89
E: irinasubotic@sbb.rs
www.europanostraserbia.org

Kultura je integrisana i u druge sektore, poput obrazovanja, turizma, zapošljavanja i državljanstva. Saznajte više o mogućnostima za finansiranje kulturnih projekata u ostalim sektorima na sledećoj adresi:

http://ec.europa.eu/culture/eu-funding/culture-in-other-eu-programmes_en.htm

Jelena Lengold (1959)
je pisac i poeta. Dobitnica je Evropske nagrade za književnost za 2011, kojom se promovišu kreativnost i bogatstvo različitosti u savremenoj evropskoj beletristici. Nagrada podstiče literarnu razmenu u Evropi i motiviše interesovanje za autore iz drugih zemalja.

Projekti finansirani sredstvima EU u Srbiji

Nevidljivi grad

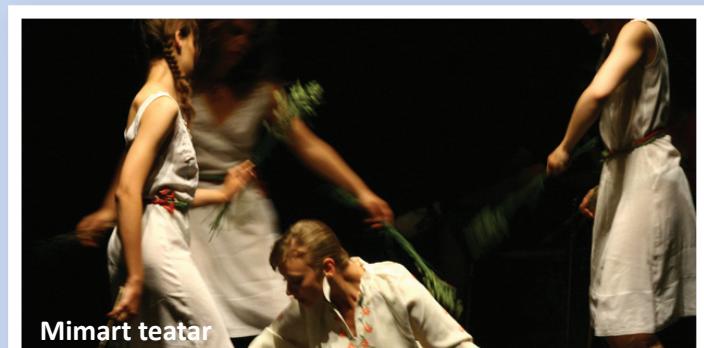
Dah Theatre je prva organizacija iz Srbije koju je Evropska komisija ovlastila da koordinira i upravlja projektom u okviru programa „Kultura 2007-2013“. Ne/Vidljivi grad (In/Visible City) promoviše bogatstvo raznolikih etničkih kultura u gradovima Srbije (Niš, Leskovac, Vranje, Subotica i Indija). Projekat se sastoji od predstava u autobusima gradskog prevoza koje pričaju multietničku istoriju gradova u Srbiji, istoriju kulturnih razmena i debata o međuetničkoj toleranciji. Predstave su organizovane u saradnji sa umetničkim organizacijama iz Danske, Velike Britanije, Makedonije i Francuske. Više informacija o ovom projektu možete pronaći na adresi: <http://in-visible-city.com>

Dah Theatre

Probudi se: Snaga za promene

„Probudi se“ (Wake Up) je dvogodišnji međunarodni projekat koji promoviše interkulturni dijalog kroz stručno usavršavanje lidera u kulturi, pruža podršku mobilnosti umetnika i neguje poštovanje različitosti kultura. Partner u Srbiji – Teatar Mimart – u saradnji sa drugim evropskim partnerima realizuje šest međunarodnih događaja u gradovima širom Evrope. Ovim aktivnostima projekat želi da promoviše suživot i poštovanje različitih kultura i verovanja. Namera projekta je da doprineve većoj pokretljivosti umetnika i podstakne dijalog između umetnika i kreatora politike. Više informacija o ovom projektu možete pronaći na adresi: www.teatarmimart.org.rs

Mimart teatar

Pronađite više informacija
u EU info centru
Dečanska 1 (Dom omladine)
11000 Beograd, Srbija

Pon - Pet: 10:00 - 19:00
Sub: 10:00 - 15:00

Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji

Avenija 19a, Vladimira Popovića 40/V,
Novi Beograd, Srbija
T: +381.11.3083200
E: delegation-serbia@eeas.europa.eu
W: www.europa.rs

EU info centar

Dečanska 1 (Dom omladine)
Beograd, Srbija
T: +381 (11) 3221 996
E: info@euinfo.rs
W: www.euinfo.rs